

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

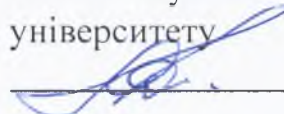
ФАКУЛЬТЕТ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 1 від 30.08.2023)

Голова Науково-методичної ради
університету

Ю.В. Литвиненко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВНОСТІ ТА КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Спеціальність: 024 Хореографія

Спеціалізація/ освітньо-професійна програма: Хореографія

Код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК.ЦС 1

Мова навчання: українська

Київ – 2023

Розробники:

Соколова Наталія Дмитрівна, кандидат історичних наук. доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, sokolik_n@ukr.net

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою соціально-гуманітарних дисциплін
засідання кафедри від 29 серпня 2023 р., протокол № 10

Завідувач кафедри професор Є.А. Пінчук

ПОГОДЖЕНО:

Начальник навчально-методичного відділу

_____ О. М. Д'яченко

Начальник відділу забезпечення якості вищої освіти

_____ О. І. Рудешко

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна знайомить студентів зі складним історичним процесом формування та розвитку багатомільйонного українського народу, його діяльності в соціально-економічній, духовній, культурній, політичній і державній сферах з давніх-давен і до сьогодення. Водночас, процеси, події та явища вітчизняної історії висвітлюються в контексті загальноєвропейської та світової історії. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: княжа доба української історії, феномен українського козацтва, українська національна революція 1648-1676 рр., гетьманування І. Мазепи, українське національне відродження у XIX ст., визвольні змагання українського народу 1917-1921 рр., піднесення української культури у 1920-ті роки, українські землі напередодні та в часи Другої світової війни, соціально-економічний поступ УРСР у другій половині XX ст., дисидентський рух, Україна на межі тисячоліть. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Abstract of the discipline. The discipline is introduces students to the complex historical process of formation and development of the multimillion Ukrainian people, its activities in the socio-economic, spiritual, political and state spheres from ancient times to the present. At the same time, processes, events and phenomena of national history are highlighted in the context of pan-European and world history. The volume of discipline is 3 ECTS credits. The main topics are: the ancient history of Ukraine, the princely era of Ukrainian history, the phenomenon of the Ukrainian Cossacks, the Ukrainian national revolution of 1648-1676, Hetman Ivan Mazepa, Ukrainian national revival in the XIX century, liberation the competition of the Ukrainian people of 1917-1921, the rise of Ukrainian culture in the 1920s, the ethnocide of the Ukrainian people in 1932-1933, the Ukrainian lands before and during the Second World War, the socio-economic progress of the Ukrainian SSR in the second half of the 20th century ie., the dissident movement in Ukraine turn of the millennium. The final grade is formed based on the results of the current control and exam.

Мета навчальної дисципліни – підготовка фахівців, здатних виявляти та ефективно розв’язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у соціально-гуманітарній сфері, зокрема в історії української державності та культури.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення
навчальної дисципліни «Історія державності та культури України»
відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія»
для першого (бакалаврський) рівня вищої освіти
за спеціальністю 024 – Хореографія

Шифр	Компетентності
Інтегральна компетентність	
	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в хореографії, в мистецькій освіті, виконавській діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
ЗК3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК4	Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	
ФК1	Усвідомлення ролі культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.
ФК2	Здатність аналізувати основні етапи, виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості, види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.
ФК5	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
ФК7	Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.
ФК8	Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.
ФК16	Здатність дотримуватись толерантності у міжособистісних стосунках, етичних і добродійних взаємовідносин в сфері виробничої діяльності.

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	8	0	0	34	48	90
Заочна	2	0	0	10	78	90

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумовою для вивчення навчальної дисципліни є успішне опанування програми з історії України для учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

Програма навчальної дисципліни

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин							
	денна форма навчання				заочна форма навчання			
	усього	у тому числі			усього			
		л.	прак.	с. р.		л.	прак.	с. р.
Тема 1. Вступ. Періодизація історії України.	2	-	-	2	2	-	-	2
Тема 2. Перші державні утворення на території України	6	-	2	4	6	-	-	6
Тема 3. Генеза української державності в епоху середньовіччя: наукова полеміка	10	2	4	4	8	-	2	6
Тема 4. Культура Давньоруської держави	8	-	2	6	8	-	-	8
Тема 5. Українські землі в складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої	8	-	4	4	8	-	2	6
Тема 6. Феномен українського козацтва. Українська національна революція 1648-1676 рр. Козацько-гетьманська держава у XVII-XVIII ст.	6	2	4	-	8	2	-	6
Тема 7. Розвиток української культури в XV-XVIII ст.	4	-	2	2	4	-	-	4

Тема 8. Відродження ідеї українського національного самовизначення та державності в ХІХ ст.	8	-	2	6	8	-	-	8
Тема 9. Визвольні змагання українського народу 1917-1921 рр.	8	2	2	4	8	-	2	6
Тема 10. Тоталітарна епоха. Західноукраїнські землі у міжвоєнний період. Українське національне відродження 1920-х років.	10	-	4	6	10	-	2	8
Тема 11. Друга Світова війна та Україна. Зміни в політичному житті України (др. пол. 40– 80-х рр. ХХ ст.)	10	-	6	4	10	-	2	8
Тема 12. Історичні особливості державотворчих процесів в незалежній Україні (з 1991 р.).	10	2	2	6	10	-	-	10
Усього годин	90	8	34	48	90	2	10	78

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Вступ. Періодизація історії України.

Предмет і завдання курсу «Історія України». Періодизація української історії. Джерельна та історіографічна база. Місце «Історії України» в системі підготовки фахівців-спортсменів.

Тема 2. Перші державні утворення на території України.

Трипільська культура та її стосунок до українців. Венеди, анти, склавини. Кіммерійці, скіфи – стосунки між осілим і кочовим населенням. Вплив античної цивілізації на землеробське населення українських теренів. Культура України дохристиянської доби.

Тема 3. Генеза української державності в епоху середньовіччя: наукова

полемика Особливості етногенезу українців. Часова і територіальна локалізація державного утворення у Середньому Подніпров'ї; письмові повідомлення цього періоду. Військова активність за часів Аскольда. Хрещення Русі. Внутрішньо-політична ситуація в державі у IX ст. Місце купецтва в соціальній структурі.

«Дружинна держава». Інституалізація державницького організму за князювання Ольги; місце жінки в давньоруському суспільстві. Вибух руської пасіонарності за князювання Святослава – роль правителя держави відступає на другий план перед роллю військового полководця. Причини і значення хрещення Київської Русі за Володимира Святославовича. Реформи Ярослава Мудрого; усталення державних кордонів; «Руська Правда». Становлення феодальних відносин. Зміна форми монархії з одноосібної на колективну – поняття «колективного сюзеренітету». Активна участь бояр-землевласників у політичному житті держави. Поява низки князівств, між якими посилюються економічні, політичні зв'язки. Русь і степ – взаємовпливи цивілізацій. Монголо-татарська навала та її наслідки. Данило Галицький. Галицько-Волинське князівство – як продовження державницької традиції на українських теренах. Утворення Галицької митрополії.

Тема 4. Культура давньоруської держави.

Культура Київської Русі крізь призму взаємовідносин Схід – Захід (кочовий світ, Візантія, Європа, Близький Схід). Християнізація Русі та її значення для розвитку української культури. Церква як рушійна сила культурного розвитку Київської Русі. Загальна характеристика мистецтва Київської Русі (архітектура, літописання, музика, живопис та ін.). Наслідки монголо-татарської навали для культурного розвитку Русі. Історичне значення культури Київської Русі.

Тема 5. Українські землі в складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої.

Об'єднання литовських племен Міндовгом. Внутрішнє зміцнення князівства за правління Гедиміна. Захоплення Берестя і Дорогочина. Включення Поділля, Чернігівщини та Київщини до складу Литовського князівства за правління Ольгерда; причини успіху. Внутрішньо-політична особливість ВКЛ. Кревська унія 1385р. та Україна. Місце регіональної знаті у політичному житті країни. Унійний процес. Вітовт, його внутрішня політика; Грюнвальдська битва; спроба коронації.

Свидригайло – княжа реакція проти політики панування литовської знаті; «Велике Княжіння Руське», поразка під Вількомиром у 1435р. та її наслідки. Привілеї Казимира 1447р. та їх значення для генези козацтва.

Тема 6. Феномен українського козацтва. Українська національна революція 1648-1676 рр. Козацько-гетьманська держава у XVII-XVIII ст.

Українське козацтво – історично обумовлене, закономірне явище європейської історії; граничари, хайдуки тощо. Часова і територіальна локалізація, причини виникнення. «Боярська теорія». Стосунки козацтва з різними суспільними станами. Козакування, «життя яко на Україні». Перші гетьмани. Козацькі походи 1520-1530-х рр., проект козацького реєстру Сигізмунда I у 1524 р. Козацтво – пасіонарна сила, яка спрямувала протестний потенціал українського суспільства в державницьке русло. Виникнення Запорозької Січі, причини і наслідки цього явища; устрій, територія, економічна база. Українське козацтво у міжнародній політиці. Реєстрове козацтво. Релігійне питання і козаки, православні братства. Причини погіршення стосунків з польською шляхтою. Козацькі повстання кінця XVI – початку XVII ст. Історичне значення українського козацтва. Хотинська війна та її значення в процесі інституалізації козацтва. «Ординація Війська Запорізького», «золоте десятиріччя Речі Посполитої», причини національної революції 1648 рр. Події в Україні як складові процесу розвитку буржуазних відносин на європейському континенті. Б.Хмельницький. Ознаки революційності змін, що відбулися в Україні, формування державних інституцій. Зародження буржуазних відносин. Полівасалітетні відносини козацької держави із сусідніми країнами. Військові дії у 1649-1657 рр. Козацтво і татари – еволюція стосунків. Боротьба старшинських угруповань за владу та іноземний чинник у ній. Д.Дорошенко. Соціально-політичні наслідки революції, переливи населення. Поразка революції, її причини.

Впродовж XVIII ст. російський уряд шляхом економічних та адміністративних реформ цілеспрямовано переводить українські землі на загальноросійський шлях розвитку. Виступ І.Мазепи – чудовий привід для активізації цього процесу. Політичне та соціальне становище козацтва та старшини. Реставрація польського землеволодіння на Правобережжі. Боротьба греко-католицької церкви проти латинізації обряду; інтереси Росії у скасуванні унії та переведенні всіх уніатів у латинство. Культуртрегерська діяльність представників української знаті в Російській імперії: Стефан Яворський, Феофан Прокопович (Другий); Дм. Ростовський (Тукальський); Варлаам Косовський тощо. Поява губерній та намісництв. Гайдамацькі рухи, їх причини та наслідки. Розчленування Речі Посполитої. Скасування гетьманства та ліквідація Січі, Задунайська Січ; Завершення циклу історичного буття козацтва як стану, його згасання як політично організованої соціальної спільноти, втрата козацтвом політичної суб'єктності.

Тема 7. Розвиток української культури в XV-XVIII ст.

Українська культура в другій половині XIV – першій половині XVII ст. Умови розвитку національно-культурного і релігійного життя. Вплив гуманістичних та реформаційних ідей в Україні. Релігійні процеси в Україні в умовах протистояння Заходу та Сходу (боротьба за Київську митрополію, братства, Берестейська унія, відновлення та реформування православ'я Петром Могилою, підпорядкування Київської митрополії Московському патріархату). Становлення української

культури XIV – середина XVII ст. як синтез здобутків візантійської та західноєвропейської культур. Передумови та причини розвитку бароко в Україні. Формування ідеологеми «Київ – другий Єрусалим» та її значення для розвитку національної та релігійної самосвідомості. Київський культурний центр. Початок інтеграції української козацької старшини та духовенства в соціально-політичне та духовне життя Російської імперії. Розвиток історичної самосвідомості. Особливості українського бароко (архітектура, література, музика, театр). Видатні вчені і діячі Києво-Могилянської академії. Григорій Сковорода, його філософське вчення.

Тема 8. Відродження ідеї українського національного самовизначення та державності в XIX ст.

Відкриття університетів на підросійській Україні, причини і наслідки цього явища. Повернення колишньої козацької старшини до своєї минувшини, етнографічні дослідження; пошук автоністичних настроїв української знаті. Національне відродження в українських землях імперії Габсбургів, діяльність Головної руської ради. Соціально-економічний розвиток українських земель. Кирило-Мефодіївське братство, Т.Шевченко. Ознаки кризи кріпосницької системи Російської імперії – перехід від насильницьких до договірних відносин між селянами і поміщиками. Ліберальні реформи Олександра II та їх вплив на розгортання культурно- національного руху в Україні. Унікальне явище у світовій історії – спроба створити політичну націю за відсутності Власної держави, до якої вдалася українська інтелігенція у другій половині XIX ст.; громадівський рух, М.Драгоманов. Піднесення української культури. Революційні рухи в Російській імперії: анархісти, народники. Реакція. Переміщення ядра українського національного відродження в Галичину, діяльність М.Грушевського; «Наукове товариство ім. Т.Шевченка». І.Франко.

Тема 9. Визвольні змагання українського народу 1917-1921 рр.

Політичне життя на українських теренах під час Світової війни. Лютнева революція 1917р. у Петрограді й українське питання; місце української еліти в революційних подіях. Створення Української Центральної Ради. М.Грушевський. Стосунки між ЦР і Тимчасовим урядом. Перший і Другий Універсали, їх історичне значення; виступ полку ім.П.Полуботка. Ставлення до української влади з боку національних меншин, міських жителів. Ситуація на фронті. Більшовицький переворот і Третій Універсал. Прорахунки ЦР; громадянська війна; Створення радянського уряду України. Четвертий Універсал та його історичне значення. Україна і Брест-Литовський мирний договір. Причини поразки ЦР. Процеси національного самовизначення українців Далекого Сходу – «Україна на Зеленому Клині». Гетьманат П.Скоропадського, його внутрішня і зовнішня політика. Скоропадський і українські політичні партії. Кінець Світової війни, поразка країн Четвертого союзу – ситуація в Галичині, українсько-польське протистояння напередодні кінця імперії. ЗУНР. Директорія, Акт злуки. Чергова війна з Радянською Росією, політичний курс більшовиків в Україні у 1919 р. Антибільшовицький опір. Отаманщина. Поразка ЗУНР. Зовнішня політика Директорії – маневрування між поляками, денікінцями, Антантою, більшовиками. В.Винниченко. Розкол українських політичних партій під впливом більшовицької пропаганди. С.Петлюра, Варшавська угода 1920р. та її негативи. Причини поразки

Директорії. Льодові походи 1921 р., поразка українських визвольних змагань.

Тема 10. Тоталітарна епоха. Західноукраїнські землі у міжвоєнний період. Українське національне відродження 1920-х років.

Міжнародне становище УСРР на початку 1920-х рр., її міжнародна активність. Входження УСРР до складу Союзу РСР. Позиція українських партій щодо створення союзної держави. Запровадження нової економічної політики, її суть і значення. Встановлення політичної монополії КП(б)У. Українізація – її суть, причини, наслідки. Націонал-комунізм, міф про націонал-ухильництво; компанія проти О.Шумського, М.Хвильового, М.Волобуєва та ін. Згорання непу, господарська і суспільно-політична криза кінця 1920-х рр. Репресії проти господарників і спеціалістів; соціальна ціна технічної реконструкції 1920-30-х рр. Голодомор 1932-1933 р. Злочини комуністичної влади проти українського народу; кампанія проти М.Скрипника; удар по політиці коренізації; репресії проти інтелігенції, партійних, комсомольських, військових кадрів; «розстріляне відродження». Деформуєчий вплив культу особи на розвиток ідеології та культури.

Тема 11. Друга Світова війна та Україна. Зміни в політичному житті України (др. пол. 40– 80-х рр. ХХ ст.)

Японська мілітаризм розпочинає світову війну. Піднесення нацистської Німеччини. Наслідки Версальської системи угод. Умиротворення Німеччини. Мюнхенська зрада Чехословаччини. Карпатська Україна та її поразка. «Бру- дершафт» двох диктаторів – новий вимір світової війни. Причини війни.

«Дивна» війна на заході, ленд-ліз. Сталін – відновлювач імперії Романових. Радянська новоприєднаних територій. Позиція США у європейському конфлікті. Ставлення української еміграції до війни з СРСР. Радянсько-німецька війна – причини поразки Червоної армії. Проголошення незалежності України у Львові. Українці та німці на початку війни. Створення українських військових формувань у 1941 р.; протистояння в українському русі опору. УПА. Націоналістичне і комуністичне підпілля – їх взаємини на різних етапах війни. Перелом у війні та зміна тактики боротьби УПА. Поразка Німеччини. Українсько-польське протистояння у 1941-1947 рр. Поразка українського руху опору та її причини. Історичне значення збройного протистояння тоталітарній системі. «Жданівщина» та її вплив на розвиток української культури в післявоєнний період. 1956 – ХХ з'їзд КПРС, виступ М.Хрущова; «відлига». Процес реабілітації дав поштовх до стихійної, неконтрольованої владою переоцінки цінностей. «Шестидесятники» – «...як в нації вождя нема, тоді вожді її – поети». Створення Клубу творчої молоді в Києві – А.Горська, Ів.Дзюба, Є.Сверстюк, Ів.Світличний, В.Симоненко, Л.Танюк. Перші арешти 1965р; виступ інтелігенції у кінотеатрі «Україна»; В.Чорновіл, В.Стус. Самвидав – «Інтернаціоналізм чи русифікація», «Лихо з розуму», ж-л «Український вісник». 1972-1973 – період активізації політичних репресій. Людей засуджували за їх переконання або за підозрою в переконаннях, що не збігалися з офіційною ідеологією. Формування політичної опозиції; викристалізовується ідеологія руху. Українська Гельсінгська група – перша опозиційна організація, що утворилася на легальних засадах; 1981р. – у повному складі у таборах. Вплив і значення дисидентського руху.

Тема 12. Історичні особливості державотворчих процесів в незалежній Україні (з 1991 р.).

Геополітична ситуація у світі наприкінці 1980-х рр. Причини розпаду СРСР. Суверенізація республік. Грудневий референдум 1991р., Л.Кравчук. Гуманітарна й економічна криза українського суспільства. Україна у міжнародних відносинах, стосунки з Росією. Л.Кучма – олігархічна республіка. Грошова реформа. Конституція. Падіння економіка. Демографічна криза. Деградація системи влади в Україні – вбивство журналіста Г.Гонгадзе. Зміна світової економічної кон'юнктури на межі тисячоліть – стабілізація української економіки; початки її зростання (відновлення). «Помаранчева революція», В.Ющенко – змарнований шанс. Авторитарний режим В.Януковича. Революція гідності 2013-2014 рр., російська агресія на Сході та Півдні України. Тенденції розвитку сучасної української культури.

Тематика семінарських занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми семінарських занять	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 2. Перші державні утворення на території України	Перші державні утворення на території України	2	–
Тема 3. Генеза української державності в епоху середньовіччя: наукова полеміка	Генеза української державності в епоху середньовіччя: наукова полеміка (Ч.1).	2	–
Тема 3. Генеза української державності в епоху середньовіччя: наукова полеміка	Генеза української державності в епоху середньовіччя: наукова полеміка (Ч.2).	2	2
Тема 4. Культура Давньоруської держави	Культура Давньоруської держави	2	-
Тема 5. Українські землі в складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої	Українські землі в складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої (Ч.1).	2	2
Тема 5. Українські землі в складі Великого князівства Литовського та РечіПосполитої	Українські землі в складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої (Ч.2).	2	-
Тема 6. Феномен українського козацтва. Українська національна революція 1648-1676 рр. Козацько-гетьманська держава у XVII-XVIII ст.	Феномен українського козацтва. Українська національна революція 1648-1676 рр. Козацько-гетьманська держава у XVII-XVIII ст. (Ч.1).	2	–

Тема 6. Феномен українського козацтва. Українська національна революція 1648-1676 рр. Козацько-гетьманська держава у XVII- XVIII ст.	Феномен українського козацтва. Українська національна революція 1648-1676 рр. Козацько-гетьманська держава у XVII- XVIII ст. (Ч.2).	2	–
Тема 7. Розвиток української культури в XV- XVIII ст.	Розвиток української культури в XV- XVIII ст.	2	–
Тема 8. Відродження ідеї українського національного самовизначення та державності в XIX ст.	Відродження ідеї українського національного самовизначення та державності в XIX ст.	2	–
Тема 9. Визвольні змагання українського народу 1917-1921 рр.	Визвольні змагання українського народу 1917-1921 рр	2	2
Тема 10. Тоталітарна епоха. Західноукраїнські землі у міжвоєнний період. Українське національне відродження 1920-х років.	Тоталітарна епоха. Західноукраїнські землі у міжвоєнний період. Українське національне відродження 1920-х років. (Ч.1).	2	2
Тема 10. Тоталітарна епоха. Західноукраїнські землі у міжвоєнний період. Українське національне відродження 1920-х років.	Тоталітарна епоха. Західноукраїнські землі у міжвоєнний період. Українське національне відродження 1920-х років.(Ч.2).	2	–
Тема 11. Друга Світова війна та Україна. Зміни в політичному житті України (др. пол. 40– 80-х рр. XX ст.)	Друга Світова війна та Україна. Зміни в політичному житті України (др. пол. 40– 80-х рр. XX ст.) (Ч.1).	2	2
Тема 11. Друга Світова війна та Україна. Зміни в політичному житті України (др. пол. 40– 80-х рр. XX ст.)	Друга Світова війна та Україна. Зміни в політичному житті України (др. пол. 40– 80-х рр. XX ст.) (Ч.2).	2	–
Тема 11. Друга Світова війна та Україна. Зміни в політичному житті України (др. пол. 40– 80-х рр. XX ст.)	Друга Світова війна та Україна. Зміни в політичному житті України (др. пол. 40– 80-х рр. XX ст.) (Ч.3).	2	–
Тема 12. Історичні особливості державотворчих процесів в незалежній Україні (з 1991 р.).	Історичні особливості державотворчих процесів в незалежній Україні (з 1991 р.).	2	–
Всього годин:		34	10

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми семінарських занять	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Вступ. Періодизація історії України.	Систематизація опрацьованих історичних джерел та історіографічної літератури стосовно проблеми формування та розвитку українського етносу	–	2
	Підготовка до семінарського заняття з теми 2.	2	–
Тема 2. Перші державні утворення на території України	Анотування історичних джерел та історіографічної літератури стосовно історичного спадку Трипільської культури.	2	2
	Написання есе на одну з тем: «Вплив іраномовних кочівників на етногенез українського народу» чи «Вплив античної цивілізації на етногенез українського народу»	1	2
	Підготовка до 1 семінарського заняття з теми 3.	1	2
Тема 3. Генеза української державності в епоху середньовіччя: наукова полеміка	Укладання порівняльної таблиці основних закономірностей, суті та наслідків державотворення на Європейському континенті та українських теренах	1	2
	Підготовка до 2 семінарського заняття з теми 3.	1	–
	Опрацювання теоретичних аспектів співвіднесення понять «етнос» і «нація», узагальнюючи наукову інформацію історичного, політичного та гуманітарного змісту.	1	2
	Підготовка до 1 семінарського заняття з теми 4.	1	2
Тема 4. Культура Давньоруської держави	Підготовка есе на тему: «Вплив християнства на розвиток культури Русі»	2	2
	Підготовка презентації на тему: «Особливості розвитку архітектури (літератури, образотворчого мистецтва) в добу середньовіччя.	5	6
	Підготовка до семінарського заняття з теми 5.	1	-
Тема 5. Українські землі в складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої	Використовуючи історичні атласи України підготувати схему поширення влади Великого князівства Литовського на колишні землі Київської Русі.	1	2

	Підготовка до 2 семінарського заняття з теми 4.	1	–
	Складання структурно-логічних схем(на вибір): 1) причин та наслідків поширення фільваркової систему господарювання в Україні; 2) причин і наслідків полонізації української знаті у Речі Посполитій	1	4
	Підготовка до семінарського заняття з теми 5.	1	–
Тема 6. Феномен українського козацтва. Українська національна революція 1648-1676 рр. Козацько-гетьманська держава у XVII-XVIII ст.	Підготовка реферату чи презентації з обґрунтуванням змін в українському суспільстві, які дозволять вживати термін «революція» стосовно подій 1648-1676 рр.	–	6
Тема 7. Розвиток української культури в XV-XVIII ст.	Підготовка есе на тему: «Козацьке бароко»	1	4
	Підготовка до 1 семінарського заняття з теми 7.	1	–
Тема 8. Відродження ідеї українського національного самовизначення та державності в XIX ст.	Складання порівняльного аналізу перебігу українського національного відродження у підросійській та підавстрійській Україні.	1	3
	Підготовка презентації на тему: «Розвиток освіти в Наддніпрянській Україні в XIX ст.»	4	5
	Підготовка до 2 семінарського заняття з теми 7.	1	–
Тема 9. Визвольні змагання українського народу 1917-1921 рр.	Анотування історичних джерел та історіографічної літератури стосовно повстанського руху в Україні у 1917-1921 роках.	2	6
	Підготовка до 1 семінарського заняття з теми 10.	2	–
Тема 10 Тоталітарна епоха. Західноукраїнські землі у міжвоєнний період. Українське національне відродження 1920-х років.	Складання порівняльної таблиці становища українців у II Речі Посполитій, Румунському королівстві, Чехословацькій республіці у 1920-1930-ті роки	2	5
	Підготовка до 2 семінарського заняття з теми 10.	1	–

	Підготовка наукових повідомлень стосовно українське національно-культурного відродження 1920-х років на теми (за вибором): – український театр; – український кінематограф; – українська поезія; – українська проза; – українське малярство.	2	3
	Підготовка до семінарського заняття з теми 11.	1	–
Тема 11. Друга Світова війна та Україна. Зміни в політичному житті України (др. пол. 40– 80-х рр. XX ст.)	Підготовка есе присвяченого Карпатській Україні.	1	3
	Підготовка до 2 семінарського заняття з теми 11.	1	2
	Написання есе на тему «Життєвий шлях українського дисидента» (персоналія обирається студентом)	-	3
	Підготовка до 3 семінарського заняття з теми 11.	1	-
	Підготовка до семінарського заняття з теми 12	1	-
Тема 12. Історичні особливості державотворчих процесів в незалежній Україні (з 1991 р.).	Підготовка презентації на тему: «Боротьба українського народу за державність в умовах російської агресії»	6	10
Всього годин:		48	78

Очікувані результати навчання з дисципліни: формування визначених освітньо-професійною програмою загальних компетентностей, зокрема здатність самостійно орієнтуватись у різноманітній історичній інформації; вміння співвідносити історичні знання з практикою суспільного та індивідуального життя, діяльністю соціальних груп, політичних партій, етнічних об'єднань а також набуття практичних навичок роботи з історичною літературою, систематизації та узагальнення матеріалу, аналізу та оцінок історичних подій, визначення закономірностей розвитку українського суспільства. Це уможливить формування цілісного сприйняття процесу функціонування сучасного суспільства на національному, загальносвітовому рівнях і набуття норм свідомої суспільно-політичної поведінки.

знання: закономірностей історичного розвитку української державності; ознайомитися з основними етапами вітчизняного історичного процесу; з'ясувати зміст та сутність явищ і процесів історичного та культурного розвитку, визначити роль та вплив окремих подій на його перебіг.

уміння: аналізувати й оцінювати явища політичного розвитку українського суспільств в контексті світової історії; співвідносити історичні знання з практикою суспільного та індивідуального життя; аналізувати й обґрунтовувати об'єктивну обумовленість явищ і процесів, їхній причинний зв'язок (детермінованість), давати їм оцінку; застосовувати набуті знання для прогнозування суспільних процесів.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни «Історія державності та культури України» відповідно до освітньо-професійної програми «Хореографія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за 024 – Хореографія

Шифр	Програмні результати навчання (ПРН)
ПРН1	Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із концепцією сталого розвитку України.
ПРН2	Розуміти моральні норми і принципи та вміти примножувати культурні, наукові цінності і досягнення суспільства в процесі діяльності.
ПРН3	Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань.
ПРН4	Володіти іноземною мовою в обсязі, необхідному для спілкування в соціально-побутовій та професійній сферах.
ПРН6	Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.
ПРН7	Знати і розуміти історію мистецтв на рівні, необхідному для застосування виразально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проєкту
ПРН10	Розуміти хореографію як засіб ствердження національної самосвідомості та ідентичності.
ПРН12	Відшуковувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.
ПРН18	Знаходити оптимальні підходи до формування і розвитку творчої особистості.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на семінарських заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин (для студентів заочної форми навчання) або в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущене здобувачем вищої освіти. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
Тема 1. Вступ. Періодизація історії України.	Експрес-контроль.	5
Тема 2. Перші державні утворення на території України	Експрес-контроль. Есе.	5

Тема 3. Генеза української державності в епоху середньовіччя: наукова полеміка.	Реферат (чи презентація) на задану тему, доповідь та їх обговорення.	10
Тема 4. Культура Давньоруської держави	Експрес-контроль. Презентації	5
Тема 5. Українські землі в складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої	Реферат (чи презентація) на задану тему, доповідь та їх обговорення.	10
Тема 6. Феномен українського козацтва. Українська національна революція 1648-1676 рр. Козацько-гетьманська держава у XVII-XVIII ст.	Експрес-контроль. Презентації.	10
Тема 7. Розвиток української культури в XV-XVIII ст.	Реферат, доповідь на задану тему.	10
Тема 8. Відродження ідеї українського національного самовизначення та державності в XIX ст.	Експрес-контроль. Есе.	10
Тема 9. Визвольні змагання українського народу 1917-1921 рр.	Реферат, доповіді та презентації на задану тему та їх обговорення.	10
Тема 10. Тоталітарна епоха. Західноукраїнські землі у міжвоєнний період. Українське національне відродження 1920-х років.	Експрес-контроль. Презентації. Есе.	10
Тема 11. Друга Світова війна та Україна. Зміни в політичному житті України (др. пол. 40– 80-х рр. XX ст.)	Експрес-контроль. Презентації.	10
Тема 12. Історичні особливості державотворчих процесів в незалежній Україні (з 1991 р.).	Тестування. Есе.	5
Усього:		100

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами семінарських занять.

Перед початком семінарського заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Основне завдання студента: показати вміння визначити актуальність теми, проаналізувати та систематизувати історичний матеріал, поєднати його з сучасністю. На основі вивченої теми студент повинен показати вміння робити висновки, висловити власну думку.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до екзамену не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Екзамени проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна: електронні презентації лекцій, історичні карти, тестові завдання в системі Moodle.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Бойко О. Історія України. Підручник. – К.: Академвидав, 2018.
2. Бажан О., Мицик Ю. Від трипільців до кіборгів: Коротка історія України. – К., 2020.
3. Борисенко В. Й. Курс української історії: 3 найдавніших часів до ХХ століття. 8-ме вид.: [Навчальний посібник]. -К., 2020.
4. Борисова О., Климов А. Історія української державності: підручник. – В 2 т. – К., 2018.
5. Букач В. М. Історія української культури. Посібник: методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів вищої освіти. Одеса:ПНПУ, 2021.
6. Відейко М. Історія цивілізації. Україна: в 2 томах. – К., 2020.
7. Грицак Я. Подолати минуле: Глобальна історія України. – К., 2022.
8. Історія української культури: підручник / В.А. Качкан, О.Б. Величко, Н.М. Божко та ін. — 4-е видання. – К., 2021.
9. Історія України. Навчально-методичний посібник для семінарських занять. (За редакцією В. Литвина). – К., 2014.
10. Історія України : підручник / В.А. Качкан, В.М. Левандовський, О.Б. Величко та ін.; за ред. В.А. Качкана. – 2-е вид. – К. : ВСВ «Медицина», 2018.
11. Історія України. Новітня доба. [Навчальний посібник]. – К., 2015
12. Литвин В.М. Історія України: [Підручник]. – 9-е, доопрац. і доп. вид. – К., 2017.
13. Лановик Б.Д., Лазарович М.В. Історія України: [Навчальний посібник]. — К., 2014.
14. Палій О. Короткий курс історії України / О. Палій. - К. : А-БА-БА-ГА- ЛА-МА-ГА, 2017.
15. Хома І., Вербицька П., Лисейко Я. Історія України: суспільство, культура, державність.- Львів: львівська політехніка, 2019.

Додаткова література:

16. Довідник історії України. У 3-х т. – К., 1995-1998.
10. Енциклопедія українознавства. У 8-ми т. – К., 1995.
11. Київська Русь: пам'ятки права (X-XIII ст.) тексти, переклади, коментарі. Деміденко Г., 2020
12. Малий словник історії України. – К., 1997.
13. Самостійна Україна. / Збірник програм українських політичних партій

- початку ХХ ст. - Тернопіль, 1991
14. Українські політичні партії ХІХ - початку ХХ ст. / Програмові і довідкові матеріали. -К., 1993.
 15. Україна в ХХ ст. 1900 – 2000: Збірник документів і матеріалів: Навч. посібник/ А.Г. Слюсаренко та ін. (упоряд.). – К., 2000.
 16. Мірчук П. Українська повстанська армія 1942-1945: Документи і матеріали. – Львів, 1995.
 17. Центральна Рада в документах і матеріалах. - Т 1, 2. - К., 1998.
 18. Національні процеси в Україні. Документи і матеріали. В 2-х частинах. – К.,1997.
 19. Історія України: Хрестоматія / Упоряд. В. М. Литвин; Відп. ред. В. А. Смолій. НАН України. Інститут історії України. – К.: Наукова думка, 2013. – 1056 с.
 20. Скакальська І. Практикум з історії України модерної доби (ХІХ-ХХІ ст.). – К., 2021.
 21. Федака С. Історія України в датах і подіях. – К., 2018.
 22. Хрестоматія з історії України / ред. О.М. Уривалкін. – К., 2020.

Електронні ресурси:

1. <http://litorpys.org.ua/> – Історія України ІХ-ХVІІІ ст. (Першоджерела та інтерпретації);
2. <http://www.history.org.ua/> – Інститут історії України НАН України;
3. <http://www.unitest.com/uahist/> – Повні тексти підручників і монографій з історії України для початківців;
4. <http://history.franko.lviv.ua/> – Повні тексти підручників і монографій з історії України для початківців;
5. http://www.history.univ.kiev.ua/index_ukr.html – Історичний факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
6. <http://www.ukrterra.com.ua/> – Інститут Суспільних Досліджень "УкрТерра" – громадська організація, зареєстрована у 2004 р. Одним із напрямків діяльності є дослідження та популяризація історії України, зокрема історія козаччини та історія української консервативної думки.